

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 11002-10-18 alqasem ואח' נ' ישראל

לפני כבוד השופט ארז יקואל

מערערת **lara alqasem**
ע"י ב"כ עו"ד י' בן הלל ו- ל' בכור

נגד

משיבות
1. מדינת ישראל - משרד הפנים
ע"י ב"כ עו"ד י' צדוק מפרקליטות מחוז ת"א-אזרחי
2. האוניברסיטה העברית
ע"י ב"כ עו"ד פי יקירביץ' ו- ע' טל

פסק דין

1 האם יש להתערב בפסק דינו של בית הדין לעררים, בגדרו אושרה החלטת המשיבה 1 האוסרת על
2 המערערת להיכנס לישראל, מחמת פעילותה במסגרת ארגוני חרם על מדינת ישראל. על שאלה זו נסב
3 הערעור המנהלי שמלפניי.

4 זהו ערעור מנהלי על פסק דינו של בית הדין לעררים בתל-אביב לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-
5 1952, מיום 4.10.18 (כב' הדיין ד' ברגמן), בערר (ת"א) 5604-18 (להלן, בהתאמה: "**בית הדין**", "**פסק**
6 **הדין**" ו- "**חוק הכניסה לישראל**"). בפסק הדין, נדחה ערר שהגישה המערערת על החלטת המשיבה
7 1 (להלן: "**המשיבה**"), לבטל את אשרת השהייה בישראל כפי שניתנה לה ולמנוע את כניסתה לתחום
8 המדינה.

9 **רקע**

10 1. המערערת, ילידת שנת 1996, אזרחית ארה"ב אשר שהתה בישראל בין התאריכים 17.12.17 עד
11 3.1.18. ביום 3.8.18, ניתנה למערערת אשרת כניסה ושהייה בישראל מסוג א/2 (תלמיד), לצורך
12 לימודים אקדמיים בישראל. בהמשך, התקבלה המערערת ללימודי זכויות אדם וצדק מעברי
13 בפקולטה למשפטים שבמשיבה 2 (להלן: "**האוניברסיטה**") ואושרה לה מלגת לימודים.

14 2. ביום 2.10.18, נחתה המערערת בישראל לצורך תחילת לימודיה. עם נחיתתה, נחקרה המערערת
15 על ידי נציגי המשיבה ונציגי המשרד לעניינים אסטרטגיים. לנוכח ממצאי התשאול, החליטה
16 המשיבה לבטל את אשרת השהייה שניתנה למערערת ולמנוע את כניסתה לישראל, מכוח הוראת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 18-10-11002 alqasem ואח' נ' ישראל

- 1 סעיף 2(ד) לחוק הכניסה לישראל (להלן: "החלטת המשיבה"). מני אז ועד כה, שוהה המערערת,
2 גם כפי בחירתה שלה, במתקן יהלום שבנמל התעופה בן-גוריון.
- 3 3. ביום 3.10.18, הגישה המערערת ערר על החלטת המשיבה. במוקד הדיון, עמדה פעילות שביצעה
4 המערערת במהלך לימודיה באוניברסיטת פלורידה, במסגרת ארגון SJP (להלן: "הארגון"),
5 העוסק בפעילות BDS (Boycott, Divestment and Sanctions). רק בדיון בערר, הבהירה
6 המערערת כי בשנים 2014-2017, הייתה חברה בארגון. בשנים 2015-2016, כיהנה כסגנית נשיאת
7 הארגון ובשנים 2016-2017, כיהנה כנשיאת הארגון. עם זאת, המערערת טענה כי לא הייתה
8 מעורבת בכל פעילות שבוצעה בארגון, כי חדלה מלפעול במסגרת הארגון כבר בחודש אפריל 2017
9 וכי אינה תומכת עוד בתנועת ה-BDS. המערערת הוסיפה וטענה, כי אינה יודעת אם הארגון שייך
10 לתנועת ה- NSJP – הנמנה על רשימת הארגונים שגובשה על ידי המשיבה לצורך החלטת הוראת
11 סעיף 2(ד) לחוק הכניסה לישראל והתחייבה שלא לקרוא לחרם על ישראל, או ליטול חלק בפעילות
12 BDS, בתקופת שהייתה בישראל.
- 13 במהלך הדיון, הורה בית הדין למשיבה לשקול שמא ניתן להתיר את כניסת המערערת לישראל,
14 לנוכח ששהתה בישראל בעבר ולנוכח שהנתונים בדבר פעילותה בארגון היו ניתנים לבירור עובר
15 למתן אשרת השהייה בישראל. בית הדין הוסיף והורה למשיבה להתייחס למכתבו של רקטור
16 האוניברסיטה בדבר הנזק העלול להיגרם לתדמיתה האקדמית של המדינה כתוצאה מהותרת
17 החלטת המשיבה על כנה.
- 18 המשיבה הודיעה, כי לאחר איסוף חומר נוסף והתייעצות נוספת עם השר לנושאים אסטרטגיים,
19 החליט שר הפנים להותיר את החלטת המשיבה על כנה. כך, לנוכח שבירור נוסף העלה כי הארגון
20 הוא חלק מתנועת ה- NSJP, לנוכח קריאות להטלת חרם על מדינת ישראל שמקורן בארגון עצמו
21 ולנוכח שהמערערת מחקה את חשבונותיה ברשתות החברתית עובר להגעתה לישראל. המשיבה
22 הוסיפה והטעימה, כי אשרת השהייה ניתנה למערערת מאחר שבאותו המועד פעילותה לא הייתה
23 ידועה וכי בכוונתה לייעל את התנהלותה על מנת שתופעה דומה לא תישנה. עוד הבהירה המשיבה,
24 כי היא שותפה לעמדת האוניברסיטה בדבר החשיבות שבפתיחת שערי האקדמיה לנתינים זרים
25 אולם הוסיפה, כי הטענה משמע סירוב כניסת המערערת לישראל ירתיע אנשי אקדמיה, היא
26 ספקולטיבית.
- 27 4. בפסק הדין, מצא בית הדין כי החלטת המשיבה לא חרגה ממתחם הסבירות ולכן דחה את הערר.
28 הובהר, כי לשר הפנים יש שיקול דעת רחב ביחס להחלטות בדבר כניסה לישראל וכן כי בתיקון
29 מס' 28 לחוק הכניסה לישראל (להלן: "התיקון לחוק"), בגדרו חוקק סעיף 2(ד) שבו, הגביל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 11002-10-18 alqasem ואח' נ' ישראל

1 המחוקק כניסת אזרחים זרים לישראל אם הוכח כי הם, או הארגון שהם מייצגים, פרסמו ביוזעין
2 קריאה פומבית להטלת חרם על מדינת ישראל, בהתאם להוראות החוק למניעת פגיעה בישראל
3 באמצעות חרם, התשע"א-2011 (להלן: "החוק למניעת פגיעה בישראל באמצעות חרם"). בית
4 הדין בחן את הראיות המנהליות שהונחו מלפניו והסיק מהן כי המערערת כיהנה בתפקידים
5 בכירים בארגון; כי בתקופת כהונתה קרא הארגון להטלת חרם על ישראל; כי הארגון הוא חלק
6 מתנועת ה- NSJP וכי המערערת מחקה את נתונה מהרשות החברתיות. בית הדין סבר, כי אין
7 בהצהרת המערערת לפיה חדלה מלפעול במסגרת הארגון ותימנע מכל פעילות שכזו, כדי לחייב
8 את המשיבה לשנות את החלטתה. בית הדין הוסיף וקבע, כי על אף שניתן היה לברר את נתוני
9 המערערת מבעוד מועד ועל אף שמדובר בהחלטה בדבר ביטול אשרת שהייה קיימת, אין אף
10 בנתונים אלו כדי להתערב בהחלטת המשיב. זאת, לנוכח הוראת סעיף 11 לחוק הכניסה לישראל,
11 המסמיכה את המשיבה לבטל אשרה שניתנה זה מכבר ואף לנוכח שעמדת האוניברסיטה בדבר
12 הפגיעה האפשרית באקדמיה נשקלה לגופה.

13 מכאן הערעור שמלפניי, בגדרו מבקשת המערערת להתערב בהחלטת בית הדין, מהנימוקים
14 שאפרט להלן.

15 5. בהחלטתי מיום 10.10.18, התרתי לאוניברסיטה להצטרף כצד להליך ולהשמיע את עמדתה ביחס
16 לנושאים שבמחלוקת.

תמצית טענות המערערת

17
18 6. המערערת טוענת, כי לא נסתרה עמדתה לפיה חברותה בארגון הופסקה עוד בחודש אפריל 2017
19 ובהינתן שהוראות חוק הכניסה לישראל נוקטות בלשון הווה, לא ניתן לראותה כמי "שפועל",
20 בעצמו, או במסגרת ארגון "שפרסם ביוזעין קריאה פומבית להטלת חרם על מדינת ישראל...".
21 כלשון חוק הכניסה לישראל, או כמי שנושא ב- "תפקידים בכירים", או נמנה על "פעילים
22 מרכזיים", כלשון החוק למניעת פגיעה בישראל באמצעות חרם. המערערת הוסיפה והפנתה לדברי
23 ההסבר שביסוד התיקון לחוק, מהם עולה כי מטרתו למנוע מנציגי ארגונים הקוראים לחרם על
24 ישראל מלפעול בשטחה לצורך קידום רעיונותיהם. מכאן, לשיטתה, גם תכלית זו אינה מתקיימת
25 בעניינה, משחדלה מכל פעילות שכזו והתחייבה שלא לשוב ולנקוט בה במהלך שהייתה בישראל.

26 עוד טענה המערערת, כי הארגון אינו משתייך לתנועת ה- NSJP, אינו מקבל ממנו הנחיות ואינו
27 כפוף אליו. המערערת הפנתה בהקשר זה למכתב הבהרה מאת ארגון ה- NSJP. כן הודגש, כי
28 הארגון מנה לכל היותר מספר אנשים בודדים, צעירים בגילם ואין בו כדי להוות סכנה לפגיעה
29 במדינת ישראל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 11002-10-18 alqasem ואח' נ' ישראל

1 המערערת סבורה, כי לא ניתן לשלול את האמון הן בהצהרתה לפיה חדלה מלפעול בארגון והן
2 בהתחייבותה שלא לנקוט בכל פעילות המעודדת חרם על ישראל בתקופת שהייתה בה, שכן אם
3 הייתה מחזיקה באותן עמדות, לא הייתה נרשמת ללימודים במוסד אקדמי ישראלי. המערערת
4 הפנתה, בהקשר זה, למכתבה של ד"ר י' שנקר, בו ציינה את התרשמותה החיובית מתכונות
5 מנהיגותה של המערערת ומהתאמתה ללימודים שאליהם נרשמה באוניברסיטה וכן לעמדות
6 דומות שהשמיעו אנשי אקדמיה בעניינה.

7 עוד נטען, כי החלטת המשיב המבטלת אשרת שהייה קיימת, פוגעת קשות במערערת, אשר
8 הסתמכה על אשרה זו ושינתה את מסלול חייה בהתאם. המערערת הבהירה, כי אין לה מקום
9 מגורים בארה"ב שאליה תוכל לחזור, אין לה מקום עבודה ואין ביכולתה להירשם כעת ללימודים
10 בארה"ב לשנת הלימודים הקרובה. לגישת המערערת, בנסיבות אלו, היה על המשיב להראות
11 קיומן של ראיות מנהליות בעוצמה משמעותית, שאינן מותרות מקום לספק סביר. נוסף על כך,
12 נטען כי לא ניתן לשלול שהמערערת זנחה את פעילותה בארגון אף עובר לחודש אפריל 2017 ולנוכח
13 שהתיקון לחוק נכנס לתוקפו ביום 14.3.17, קיים חשש שהוא מוחל בעניינה באופן רטרואקטיבי.

14 תמצית טענות האוניברסיטה

15 7. האוניברסיטה הצטרפה לעמדת המערערת, מנימוקים שעיקרם בחשש לפגיעה באקדמיה
16 הישראלית ובתדמיתה העולמית. ב"כ האוניברסיטה טענה, כי מיוחסת חשיבות רבה לאפשרות
17 של חילופי סטודנטים ואנשי אקדמיה בין ישראל למדינות זרות; כי מדובר בנושא שהוקצו
18 לקידומו כ-500 מיליוני שקלים ואף יש בו כדי לעודד חשיפת סטודנטים ואנשי מחקר אקדמי
19 לחיים במדינת ישראל, באופן העשוי ליצור זיקה רעיונית ורגשית חיובית כלפי המדינה.
20 האוניברסיטה סבורה, כי דווקא עידוד חילופי סטודנטים ואנשי מחקר, יסייע למאבק בתופעת
21 החרם על ישראל ומכאן, לשיטתה, יש לפרש בהתאם את תכלית הוראות הדין הרלוונטיות.
22 במיוחד כך, לנוכח שאותם סטודנטים ואנשי מחקר מסתמכים על אשרות שהייה המונפקות
23 להם מטעם המדינה ומשנים את חייהם בהתאם, כך שחוסר וודאות ביחס לתוקפן של אשרות
24 שהייה, עלול להוביל לפגיעה משמעותית באקדמיה הישראלית ובתדמיתה הבינלאומית.

25 תמצית טענות המשיבה

26 8. המשיבה טוענת, כי המקרה הנדון אינו נמנה על המקרים החריגים בהם תתערב ערכאת הערעור
27 בפסק דין של בית הדין. לגישת המשיבה, טענות המערערת נשקלו לגופן, זכו להתייחסות ראויה,
28 ניתן להן משקל הולם ולא הונח טעם ממשי שילמד על חריגה ממתחם הסבירות המנהלי. המשיבה
29 סבורה כי על אף שהוראות מסוימות בחוק הכניסה לישראל נוסחו בלשון הווה, יש לפרשן באופן
30 מיטיב עם המערערת רק ככל שחלף זמן ניכר מהמועד שבו חדל אותו גורם מלפעול להטלת חרמות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 11002-10-18 alqasem ואח' נ' ישראל

1 על ישראל. המשיבה הוסיפה בהקשר זה והפנתה לאינדיקציות המלמדות כי המערערת פעלה
2 במסגרת הארגון גם בשנת 2018 – בסמוך למועד שלילת אשרת השהייה ומכאן, שגם דרישת
3 הפעילות האסורה בהווה מתקיימת בעניינה. לגישת המשיבה, אין לקבל את הצהרת המערערת
4 בדבר הפסקת פעילותה בארגון, לנוכח שמחקה את היסטוריית פעילותה ברשתות החברתיות –
5 באופן הנהוג על ידי פעילי BDS; לנוכח האינדיקציות החדשות, המלמדות על פעילותה בארגון גם
6 בשנת 2018 וכן לנוכח הגרסאות הסותרות שמסרה, המתבטאות בכך שבתחקור הראשוני מסרה
7 כי הגיעה לישראל לצורך לימודיה וכי היא אינה חברה בארגוני BDS ורק לאחר מכן הודתה
8 בחברותה בארגון, בתפקידים המשמעותיים שמילאה בו וברצונה לפעול למען זכויות
9 הפלסטינאים.

10 ביחס לטענת המערערת לפיה הארגון אינו משתייך לתנועת ה- NSJP, נטען כי מאתר המרשתת של
11 תנועת ה- NSJP, עולה כי אין הכרח שסניף מסוים של התנועה יהיה כפוף לתנועה הראשית ואין
12 חובה שיהיה מדובר בסניף הנשלט על ידי התנועה במישרין. עוד הוטעם, כי בתקופת כהונת
13 המערערת כבעלת תפקיד בארגון, פעל הארגון להטלת חרם על חברה ישראלית, הביע תמיכה
14 במחבלת-לשעבר, קרא למרכז תרבותי בארה"ב לסרב לקבל חסות ישראלית ובירך על הפסקת
15 פעילותה של חברת אבטחה בישראל.

16 המשיבה סבורה, כי אין בעובדה שמדובר בביטול אשרת שהייה קיימת, כדי לשלול את סבירות
17 החלטתה. המשיבה הבהירה, כי הוראות חוק הכניסה לישראל מסמיכות אותה לשלול אשרות
18 שהייה, גם אם ניתנו זה מכבר, כי לשר הפנים שיקול דעת רחב בנושא וכן כי חובה על הרשות
19 לתקן טעויות שעשתה.

20 המשיבה הוסיפה וטענה, כי עמדת האוניברסיטה הוצגה לשרים הרלוונטיים, נשקלה לגופה ואלו
21 מצאו כי אין בה כדי לשנות מהחלטתם. הוטעם, כי תכלית חוק הכניסה לישראל אינה להרחיק
22 כל אדם שיש בעניינו שריד של פעילות אקטיבית, אלא למנוע כניסה למדינה ממי שנטל חלק פעיל
23 בפעילות המעודדת הטלת חרם על ישראל. כן הבהירה המשיבה, שארגונים הפועלים למטרות אלו
24 במוסדות ללימודים גבוהים מובלים על ידי אנשים צעירים ולכן אין בגילה הצעיר של המערערת,
25 או בגודל הארגון שבו פעלה, כדי לגרוע מתחולת הוראות חוק הכניסה לישראל על עניינה.

26 **דיון והכרעה**

27 9. עיינתי בפסק הדין, בכתב הערעור, בתשובת המשיבה, בעיקרי הטיעון ובחנתי את כל אלו, בתוספת
28 לטיעוני ב"כ הצדדים לפרוטוקול הדיון שהתקיים מלפניי ולהוראות הדין הרלוונטיות. לאחר
29 שהתרשמתי ממכלול הנסיבות והשיקולים הצריכים לעניין, הגעתי לכלל מסקנה כי לא נפל כל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 18-10-11002 alqasem ואח' נ' ישראל

- 1 גם מנהלי בהחלטת המשיבה ובפסק הדין ושוכנעתי יש לדחות את הערעור. להלן אבאר את
2 הנימוקים שביסוד מסקנתי זו.
- 3 10. הוראת סעיף 1 לחוק הכניסה לישראל קובעת, כי: **"מי שאיננו אזרח ישראל או בעל אשרת עולה**
4 **או תעודת עולה, תהיה ישיבתו בישראל על-פי רישיון ישיבה לפי חוק זה"**. הסמכות למתן אשרת
5 שהייה בישראל נתונה לשר הפנים, או למי שהאציל את סמכותו זו (להלן: **"הרשות המנהלית"**).
6 שיקול הדעת הנתון לרשות המנהלית הוא רחב, משיסודו בריבונות המדינה להחליט מי יבוא
7 בשעריה (ר' סעיף 2 לחוק הכניסה לישראל; בג"ץ 3437/07 **קרסיה נ' שר הפנים** (1.4.09); בג"ץ
8 482/71 **קלרק נ' שר הפנים** (7.12.72); בג"ץ 758/88 **קנדל ואח' נ' שר הפנים** (3.9.92)).
- 9 לנוכח מתחם שיקול הדעת הרחב המוקנה לרשות המנהלית ולנוכח שבית הדין הוא ערכאה
10 מקצועית המתמחה בעניינים אלו, כבר נקבע כי בית המשפט לא יתערב בהחלטות הרשות
11 המנהלית, או בהחלטות בתי הדין, למעט במקרים חריגים, בהם נפלו פגמים בתהליך קבלת
12 ההחלטה או בסבירותה. במיוחד כך, כאשר מדובר בהחלטות הנסמכות על קביעות שבעובדה
13 ובמקרים שבהם עברה החלטת הרשות את הביקורת של בית הדין לעררים (ר' למשל: בר"ם
14 5778/15 **פלונית נ' משרד הפנים** (27.8.15); בר"ם 6689/15 **וולדמארי נ' רשות האוכלוסין**
15 (19.10.15); עמ"נ 16-01-53548 **פוסטולצ'י נ' מדינת ישראל** (4.5.16); עע"מ 1455/11 **מקונן נ' שר**
16 **הפנים** (19.6.12); בג"ץ 2400/00 **לימקום נ' מדינת ישראל** (5.2.2002)).
- 17 11. במוקד המחלוקת, ניצבת הוראת סעיף 2(ד) בחוק הכניסה לישראל וסבירות יישומה בהחלטת
18 המשיבה, כפי נסיבותיה הפרטניות של המערערת. למען בהירות הדיון, אפנה ללשון הוראת סעיף
19 2(ד) לחוק הכניסה לישראל, לאמור:
- 20 **"לא יינתנו אשרה ורישיון ישיבה מכל סוג שהוא, לאדם שאינו אזרח ישראלי או**
21 **בעל רישיון לישיבת קבע במדינת ישראל, אם הוא, הארגון או הגוף שהוא פועל**
22 **בעבורם, פרסם ביודעין קריאה פומבית להטלת חרם על מדינת ישראל, כהגדרתו**
23 **בחוק למניעת פגיעה במדינת ישראל באמצעות חרם, התשע"א-2011, או התחייב**
24 **להשתתף בחרם כאמור"**.
- 25 תכליתה של הוראה זו, למנוע מאנשים או מנציגים של חברות, עמותות וארגונים הקוראים לחרם
26 על ישראל, לפעול בתוך שטחי מדינת ישראל לקידום רעיונותיהם (ר' דברי ההסבר להצעת התיקון
27 לחוק, התשע"ז-2017).
- 28 12. הוראת סעיף 1 בחוק למניעת פגיעה בישראל באמצעות חרם, קובעת כי **"חרם על מדינת**
29 **ישראל"**, הוא:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 11002-10-18 אלqasem ואח' נ' ישראל

- 1 **"...הימנעות במתכוון מקשר כלכלי, תרבותי או אקדמי עם אדם או עם גורם אחר,**
2 **רק מחמת זיקתו למדינת ישראל, מוסד ממוסדותיה או אזור הנמצא בשליטתה,**
3 **שיש בה כדי לפגוע בו פגיעה כלכלית, תרבותית או אקדמית".**
- 4 המפרסם ביודעין קריאה פומבית להטלת חרם על ישראל, באופן המקים אפשרות סבירה
5 שהקריאה תוביל להטלת החרם ותוך מודעות המפרסם לאפשרות זו, מבצע עוולה אזרחית ועלול
6 לחוב באחריות, מכוח פקודת הנוזיקין [נוסח חדש] ואף בתשלום פיצויים שאינם תלויים בנזק (ר'
7 סעיף 2 בחוק למניעת פגיעה בישראל באמצעות חרם).
- 8 תכליתן של הוראות אלו, נעוצה בתפקידה ובזכותה של המדינה להתגונן מפני אלו המבקשים
9 לפגוע בה. המדינה אמונה, בין היתר, על שמירת האינטרסים החברתיים והכלכליים שלה ושל
10 אזרחיה. קריאה להשתתפות בחרם נגד המדינה, עלולה להיחשב כעידוד להשתתפות בפעולה בלתי
11 חוקית, או כהתנהלות שיש בה יסודות אסורים. הוראות אלו, יסודן בכוונת המחוקק ליצור
12 מסגרת נורמטיבית מוגדרת להגנה מפני תופעת החרם על מדינת ישראל, בהתאם לדוקטרינת
13 "הדמוקרטיה המתגוננת", מכוחה ניתן להצדיק מגבלות שלטוניות על גורמים המבקשים לפגוע
14 באינטרסים חשובים המוכרים כזכויות יסוד (ר' בג"ץ 5239/11 **אבנרי נ' הכנסת** (15.04.2015)
15 (להלן: "**עניין אבנרי**"), פס' 25, 29-28 ו-41 לפסק דינו של כב' השוי' מלצר).
- 16 13. בהתאמת הדברים למקרה הנדון, לא מצאתי כי קיימת עילה להתערב בקביעות שבפסק הדין.
17 בעניינה של המערערת התנהל הליך כשהמשיבה נדרשת למתן פרטים נוספים ועמדת
18 האוניברסיטה מובאת לידיעת השרים הרלוונטיים. הליך זה נחזה כתקין וענייני, נשקלו כל
19 השיקולים הרלוונטיים ובסופו התקבל פסק הדין המפורט. לא שוכנעתי כי החלטת המשיבה
20 ותוצאת פסק הדין לוקות בשרירותיות, בחוסר שוויון ובחריגה ממתחם הסבירות.
- 21 14. אין עוררין על כך שבשנים 2014-2017, הייתה המערערת חברה בארגון, כאשר בשנים 2015-2016,
22 כיהנה כסגנית נשיאת הארגון ובשנים 2016-2017, כיהנה כנשיאתו. אף לא נסתרה עמדת
23 המשיבה, לפיה בתקופת פעילות המערערת בארגון, קרא הארגון להטלת חרם על חברה ישראלית
24 מוכרת, הביע תמיכה במי שביצעה פעילות חבלנית, קרא למרכז תרבותי בארה"ב לסרב לקבלת
25 חסות ישראלית וכן הביע דברי תמיכה בהפסקת פעילותה של חברת אבטחה בישראל.
- 26 15. לא מצאתי ממש בטענת המערערת, לפיה מדובר בפעולות שבוצעו בעבר, בעוד שלשון חוק הכניסה
27 לישראל נוקטת בלשון הווה. הוראת סעיף 2(ד) הנ"ל ודברי ההסבר לתיקון לחוק, מלמדים כי
28 תכלית החקיקה למנוע ממי ש- "**עלול**" לנצל את שהייתו בישראל לצורך קידום קריאות להטלת
29 חרם עליה. בהינתן העובדה התמוהה, שלא ניתן לה הסבר מספק, לפיה המערערת מחקה את
30 היסטוריית פעילותה ברשתות החברתיות; בהינתן גרסתה המתפתחת של המערערת והסתירות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 18-10-11002 alqasem ואח' נ' ישראל

- 1 בגרסתה בהשוואת התחקור הראשוני לפרטים שמסרה בדיון בערר, כהפניית המשיבה, שגם
2 בהקשר זה לא ניתן הסבר מספק, ובהינתן קיומן של אינדיקציות שאף הן לא נסתרו לפיהן
3 המערערת נקטה בפעולות הנקשרות לארגון גם בשנת 2018 – אני סבור כי חשש זה מתקיים
4 בעניינה של המערערת בעוצמה לא מבוטלת.
- 5 16. המערערת אף לא חלקה על אופיו של הארגון ומטענות הצדדים, נלמד כי מדובר בארגון ששם לו
6 למטרה לפגוע במדינת ישראל, באזרחיה ובמוסדותיה, באמצעות קריאות להטלת חרם וכדי ביצוע
7 עוולות אזרחיות. המערערת עמדה בראש הארגון אשר נקט בפעולות ממשיות להטלת חרם על
8 מדינת ישראל, או על גורמים המצויים בזיקה לה, באופן העלול לפגוע בהם. לנוכח החשש הנגלה
9 כי המערערת עלולה לנצל את שהייתה בישראל לקידום קריאות להטלת חרם עליה – אני סבור כי
10 יש בשיקול דעתו של השר, כפי שהופעל, כדי להלום את המטרות שביסוד הוראת סעיף 2(ד) לחוק
11 הכניסה לישראל.
- 12 17. ביחס לטענת המערערת לפיה הארגון אינו משתייך לתנועת ה- NSJP, אני סבור כי די בפעילות
13 שביצע הארגון שאת שורותיו הובילה המערערת, כדי לבסס את הקביעה שלפיה היא פעלה בעבור
14 ארגון שפרסם, ביוזעין, קריאות פומביות להטלת חרם על מדינת ישראל - בדמותן של קריאות
15 להימנעות מקשר כלכלי עם גורמים בעל זיקה למדינת ישראל ובאופן העלול לפגוע בהם.
- 16 18. אכן, כטענת המערערת, יש לייחס משקל לא מבוטל להצהרתה לפיה חדלה מלפעול במסגרת
17 ארגוני BDS ולהתחייבותה להימנע מכל פעילות שכזו בתקופת שהייה בישראל. עם זאת,
18 התרשמתי כי נתונים אלו לא נעלמו משיקולי המשיבה, אך לא היה בהם כדי להטות את הכף
19 לזכות המערערת, שכן לא הוסר מעל הפרק החשש המשמעותי לפיו המערערת עלולה לנצל את
20 שהייתה בישראל לקידום קריאות להטלת חרם עליה. אשוב ואזכיר בהקשר זה את התמיהות
21 הלא מוסברות בהתנהלות המערערת, המשמשות לחובתה, בדמות העובדה שמחקה את
22 היסטוריית פעילותה ברשתות החברתיות באופן המזוהה עם התנהלות פעילי BDS; האינדיקציות
23 להשתייכותה לארגון גם בשנת 2018 וההסתרות והסתירות שנמצאו בגרסאות שמסרה בתחקור
24 הראשוני ובדיון בערר.
- 25 19. אין בידי לקבל את טענת המערערת, כי יש להחיל אמות מידה שונות על ביטולה של אשרת שהייה
26 קיימת, כפי שאירע בעניינה. למשיבה נתונה סמכות לבטל רישיון שהייה בישראל לפי שיקול
27 דעתה, גם אם מדובר באשרת שהייה שניתנה זה מכבר וגם שיקול דעת זה רחב הוא. לא איתרתי
28 תימוכין ממשי בטענת המערערת בדבר קיומן של הגבלות על שיקול הדעת בביטול רישיון ישיבה,
29 בדומה לאלו החלות על ביטול אשרת עולה ותעודת עולה (ר' סעיף 11 לחוק הכניסה לישראל;
30 עע"מ 8844/04 שעבאן ואח' נ' משרד הפנים (12.2.06)).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 18-10-11002 alqasem ואח' נ' ישראל

1 אכן, על המשיבה, ככל רשות מנהלית, מוטלת החובה להפעיל את סמכותה ואת שיקול דעתה
2 באופן מידיתי ולהתחשב בכל הנסיבות והשיקולים הצריכים לעניין (ר' עע"מ 4501/09 **מדינת**
3 **ישראל נ' תמימי** (16.3.10); בג"צ 1/81 **ויקי שירן נ' רשות השידור** (24.8.81)). לפיכך, על אף
4 שבסמכות המשיבה לבטל אשרה קיימת לפי שיקול דעתה הרחב, היה עליה לייחס משקל
5 משמעותי למידת הסתמכות המערערת על אשרת השהייה שניתנה לה. עם זאת, התרשמתי כי
6 במקרה הנדון המשיבה אכן ייחסה משקל משמעותי לנתון זה וקיבלתי את טענתה לפיה אין לתקן
7 טעות בטעות נוספת. המשיבה הבהירה, מבלי שנסתרה, כי נסיבותיה של המערערת נודעו לה רק
8 לאחר שניתנה לה אשרת השהייה וכי ננקטים אמצעים למניעת הישנות תופעה שכזו. במצב דברים
9 שכזה, שקטתי כי אין בהתנהלות המשיבה בהקשר זה משום חריגה ממתחם הסבירות המנהלי.
10 בנוסף, אני סבור כי באיזון בין הסתמכות המערערת על אשרת השהייה שניתנה לה, לבין החשש
11 כי תנצל את שהייתה בישראל לקידום קריאות להטלת חרם, יש להעדיף את אינטרס הציבור
12 למוגנות מפני עוולות אזרחיות. במיוחד כך וכפי שציינתי, לנוכח שהמערערת פעלה להסתרת
13 נתונים הקשורים בפעילותה בארגון. לא מן הנמנע שלו הייתה פורשת מבעוד מועד את מלוא
14 המידע הקשור לפעילותה זו – הסתמכותה על אשרת השהייה הייתה נמנעת מבעוד מועד.
15 המערערת הותירה רב נסתר על גלוי ביחס להתנהלותה, לא חשפה לפני הקונסוליה וקצין הגבולות
16 בנתב"ג את התנהלותה, מחקה כל זכר לפעילות ברשתות החברתיות ובנסיבות אלו, אין לה להלין
17 אלא על עצמה.

18 20. אשר לטענות האוניברסיטה, על אף החשיבות הנכרת שיש לייחס לעידוד חילופי סטודנטים ואנשי
19 מחקר אקדמי ולעידוד הקשר הבינלאומי של מוסדות אקדמיים בישראל עם מקביליהם בחו"ל
20 ועל אף שלא ניתן לשלול מניה וביה חשש לפגיעה מסוימת במוסדות האקדמיים בישראל- אני
21 סבור כי יתרת הנתונים הרלוונטיים אינה מאפשרת להגדיר את החלטת המשיבה ככזו החורגת
22 ממתחם הסבירות המנהלי.

23 עמדת האוניברסיטה נשקלה כדבעי על ידי הגורמים המנהליים וכן על ידי בית הדין. לא שוכנעתי
24 כי ההחלטה שהתקבלה, בנסיבותיה האישיות הייחודיות של המערערת, עלולה להרתיע כדי כך
25 סטודנטים ואנשי אקדמיה נוספים מליטול חלק בפעילויות אקדמיות בישראל. כל מקרה נבחן
26 כפי נסיבותיו שלו. לא כל סטודנט ואיש אקדמיה מכהן בתפקידים משמעותיים בארגון חרם על
27 מדינת ישראל, או על גורמים המזוהים עמה ולא כל סטודנט ואיש אקדמיה מסתיר את
28 ההיסטוריה לפעילותו ברשתות החברתיות באופן העולה בקנה אחד עם התנהלות המזוהה עם
29 פעילי BDS. נסיבות אלו מייחדות את עניינה הפרטני של המערערת מעניינם של גורמים אחרים
30 המעוניינים ליטול חלק בפעילות אקדמית בישראל ולא ניתן לגזור מהן חשש המשליך על נתינים
31 זרים אחרים המבקשים להגיע לישראל למטרות אקדמיות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 11002-10-18 alqasem ואח' נ' ישראל

21. אבהיר כי אין בהחלטתי זו משום העדפת גישה רעיונית, או אקדמית, כזו או אחרת. יש לזכור, כי: "הוויכוח בעניינים ציבוריים מותר לו להיות "ללא מעצורים, ללא איסתניסיות ופתוח לרווחה" (ר' עניין אבנרי). קריאות לחרם כנגד מדינת ישראל ומוסדותיה, הניצבות ביסוד תכלית חקיקת סעיף 2(ד) לחוק, אינן עוסקות אך בניסיון לשכנע את הציבור ביחס לעובדות, לאמונות, להשקפות, או לתפיסות עולם. אין המדובר בביקורת כזו או אחרת על מדינת ישראל, או על משנתה המדינית-חברתית-בטחונית, שראוי כי תישמע. אכן, חופש הביטוי נועד, בין השאר, להפרות את השיח הציבורי ולהציג את כלל העמדות, גם אלו שאינן מקובלות, באמצעות שכנוע, בסובלנות ותוך כיבוד האוטונומיה של האחר (שם, פס' 30). בשונה מכך ולבד מכך שעסקין בעוולה אזרחית, קריאות להשתתפות בחרם נגד מדינת ישראל, או נגד גורמים המזוהים עמה, ללא קשר להתנהלותם ורק בשל זיקתם לישראל - הן בבחינת עידוד להשתתפות בפעולה שיש בה יסודות אסורים של הפליה, של התערבות שאינה מותרת ביחסים חוזיים ואף בהגבל עסקי (ר' עניין אבנרי, פס' 24-25).

אוסף ואציין, כי אין בהחלטתי זו כדי להעמיד במבחן את יעילות השימוש בהוראת סעיף 2(ד) לחוק הכניסה לישראל, ככלי המיועד למניעת השחות בישראל לצורך עידוד קריאות להטלת חרם. בית המשפט אינו מחליף את שיקוליו של המחוקק בשיקוליו שלו (ר' בג"ץ 1715/97 **לשכת מנהלי ההשקעות בישראל נ' שר האוצר** (24.9.97) והביקורת השיפוטית על החלטות מנהליות מתמקדת אך בבחינת אופן הפעלת שיקול הדעת המנהלי וסבירות ההחלטה המנהלית כפי שהתקבלה.

22. סיכומו של דבר – כל מדינה מתוקנת אמונה על שמירת אינטרסים מגוונים שלה ושל אזרחיה ולא רק על אינטרסים ביטחוניים, כהדגשת המערערת כי לא מיוחסות לה פעילויות הקשורות בפגיעה בביטחון המדינה. בין יתר אינטרסים אלו, מצויים אינטרסים חברתיים וכלכליים. כל מדינה מתוקנת רשאית להילחם בחרם על יצוא מוצריה, על תרבותה ועל תדמיתה. בית משפט זה אינו נדרש לצידוד או לשלילת דעה כזו או אחרת מבין ריבוי הדעות הרצוי ואף המבורך כפי שהובאו מלפניי ואינו צריך לבחור בנכונה מבניהן. השאלה המרכזית היא סמכות המדינה, גם בהינתן חוסנה הברור, להפעיל את שיקול דעתה על מנת למנוע מאדם ששם לנגד עיניו פגיעה כלכלית ותדמיתית בה, מלהיכנס אליה. שיקול הדעת שהופעל בעניינה של המערערת נסמך על הוראות מפורשות שבדין ועל נתוניה ומעשיה כפי שהובהרו להבדיל ממחשבותיה כסברת בא כוחה. בנסיבות אלו, שוכנעתי כי תוצאת החלטת המשיבה ופסק הדין נטועה עמוק בתוך מתחם הסבירות המנהלי.

ביתרת טענות המערערת לא מצאתי ממש. בהיעדר הוכחת פגם מנהלי בהתנהלות הרשות ולאור המקובץ, דחיתי את הערעור. על אף תוצאת הדיון ובהתחשב במכלול נסיבות העניין, ראיתי לנכון

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"נ 11002-10-18 alqasem ואח' נ' ישראל

1 לילך כברת דרך מסוימת לקראת המערערת ולהימנע מלחייבה בהוצאות ההליך. העירבון שהופקד
2 יושב לידי בא כוחה.

3 לדיעת הצדדים.

4
5 ניתן היום, ג' חשוון תשע"ט, 12 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.
6

7 ארון יקואל, שופט
8